

formulere noget Ønske, den udtaler en Anskuelse om Hensigtsmæssigheden af de militære Ministeriers Sammenfæltning, men den stiller ikke nogen Fordring i saa Henseende til Ministeriet; den yttre end ikke noget Ønske til Regjeringen, den peger ikke paa nogen Foranstaltning, som man ønsker i en nærmere eller fjernere Tid at see som Frugt af Adressen. Denne Tilbageholdenhed kan nu være klog og forstandig; det er i alt Fald herved tilstrækkelig godtgjort, at der her ikke er Tale om noget fjendtlig Skridt imod Regjeringen eller imod de enkelte Ministre; man udtaler kun almindelige Grundfættninger, hvis praktiske Gjenførelse man bestemt overlader til Regjeringens og Kongens større Wiisdom. Men naar man i saa stærke Udtryk, som steet er i det andet Ufsnit af Adresseforlaget, har peget hen paa det kongelige Prærogativ og talt om Hans Majestæts „ubelukkende Ret til at bestemme Ministrenes Antal og Forretningernes Fordeling imellem dem,“ saa troer jeg, at man, for at imødegaae en Indvending, der kunde forudsættes at komme fra Regjeringen, er gaaet noget ud over de rette Grændser for, hvad der bør siges, og hvad det ved denne Leilighed er nødvendigt at sige. Jeg har gjort mig megen Umage for at komme paa det Rene med, hvorledes i vor Forsatningshistorie Opfattelsen af Spørgsmaalet om dette saakaldte kongelige Prærogativ har udviklet sig. Jeg har seet efter, hvad der i saa Henseende lader sig see efter. Det er nu ikke min Mening at ville hævne mig paa de ærebe Medlemmer af Thinget for det Arbejde, jeg har havt, ved at lade dem følge mig gjennem alle de forskjellige Forhandlinger; men der er dog nogle Hovedpunkter, som jeg troer, at det er rigtigt at gjøre opmærksom paa, for at Spørgsmaalet om det kongelige Prærogativ kan komme til at staae mere klart, end det vistnok staaer for de Fleste, naar de ikke, som jeg, have søgt lidt tilbage.

Den Bestemmelse, som findes i vor nuværende Grundlovs § 13, at Kongen bestemmer Ministrenes Antal og Forretningernes Fordeling imellem dem, fandtes ikke i Grundloven af 5te Juni 1849. Den er først kommen ind i Forsatningen af 2den October 1855, og denne Forsætning blev som bekendt fore-

lagt uden Motiver, saa at man altsaa ikke har nogen sikker Veiledning med Hensyn til, hvad der har været den daværende Regjeringens Bæveggrund til, at den har indsat denne Bestemmelse. Landstingsbetænkningen i 1855 over Grundlovsudkastet har nogle Ytringer, hvoraf det fremgaaer, at denne Bestemmelse i Forsætningen af 1855 væsentlig knytter sig til den da stedfindende Søndring imellem de Anliggende, som vare særlige, og de Anliggende, som vare fælles, og at Regjeringen ansaae det for nødvendigt ligeoverfor de vanskelige Forhold, som forelaae i Monarchiet, udtrykkeligt at sikke denne Ret for Kongen til at udnævne sine Ministre, at bestemme deres Antal og Forretningernes Fordeling imellem dem. Og der blev jo ogsaa i rigeligt Maal gjort Brug af den. Vi erindre f. Ex. Alle de gjentagne Omlægninger af Sager, saa fra Finantsministeriet til et Fælles-Indenrigsministerium, og saa tilbage igjen fra Fælles-Indenrigsministeriet til Finantsministeriet, der betegne de Aarene før Krigen 1863. Denne Bestemmelse i Forsætningen af 2den October 1855 gif saa over i Forsætningen af 18de November 1863, og gif uden videre Bemærkning ligeledes over i den nærværende gennemsete Danmarks Niges Grundlov. Man var saa beskjæftiget med det store Spørgsmaal om Landstingets Sammensætning, at man hist og her glemte at have sin Opmærksomhed henvendt paa andre Punkter, som dog trængte til, at Opmærksomheden henvendtes paa dem. Bestemmelsen synes at være overgaaet fra Forsætningen af 2den October 1855 og Forsætningen af 18de November 1863 til den nuværende Grundlov, uden at Nogen har havt Opmærksomheden henvendt paa denne Affattelse, uden at det af Nogen er blevet anseet nødvendigt derom at ytre Noget; idetmindste har jeg ikke kunnet finde nogen Ytring, der tyder paa, at man havde seet Uoverensstemmelsen. — Naar man nu vil undersøge, hvad Betydning denne Bestemmelse har, og hvorledes den bør forståes, maa man the til Steder, hvor der findes Discussion angaaende lignende Forsatningsbestemmelser, og en saadan Discussion sandt Sted paa den grundlovgivende Rigsforsamling i 1849. Der var nemlig i Grundlovsudkastets § 18 fastsat, at „Kongen